

امتحانات متمرکز عمومی نیمسال دوم ۹۸-۱۳۹۷

پایه چهارم ورودی بهمن، پنجم پاره وقت

مهر مدرسه

ساعت: ۱۰ صبح / نمره: ۱۷ / مدت: ۹۰ دقیقه

شماره یا نام مصحح اول	نمره به عدد	نمره به حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره به عدد	نمره به حروف

کد امتحان :	۲۹۷۲/۱۵
تاریخ آزمون :	۱۳۹۸/۰۴/۰۴
عنوان:	فقه استدلالی ۱
کتاب:	دروس تمهیدیه - جلد اول
محدوده:	کتابهای طهارة (۱۱۸-۳۹)، زکات (۲۲۵-۲۰۱) و خمس (۲۳۷-۲۲۶) (چاپ جدید)
حذفیات:	مستندات بحث غسل تا ابتدای نجاسات (ص ۹۴-۶۳) - مستندات بحث زکات

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد طلایی: مدرسه علمی: شهرستان: استان:

۱- روایت «إذا انقطعت درة البول فصب الماء» بر چه مطلبی دلالت می کند؟ ص ۵۱

۰/۵

الف. کفایت یک بار آب کشیدن محل بول ☒

ب. کفایت یک بار آب کشیدن هر چه متنجس به بول است ☐

ج. لزوم تطهیر محل بول با آب ☐

د. لزوم تطهیر هر متنجس به بول با آب ☐

۰/۵

۲- در مورد مقدار خون نفاس کدام گزینه صحیح است؟ ص ۷۸

الف. اقله ثلاثة ایام و لا حدّ لا كثرة ☐

ب. اکثره عشرة و لا حدّ لأقله ☒

ج. اکثره كأكثر الحيض و أقله كأقل الحيض ☐

د. لا حدّ لأقله و لا لأكثره ☐

۰/۵

۳- ماهو وظيفة المصلى، لو لم يمكن إزالة القيح عن بشرة الكفين؟ ص ۹۳

الف. يجب الوضوء مع المسح على الغير ☐

ب. يجب الوضوء و لا يجب المسح على الغير ☐

ج. يجب التيمم ☐

د. يجب الجمع بين التيمم و الوضوء ☒

۴- آیا در تقسیم خمس «بسط دادن آن به تمام شش سهم» واجب است؟ چرا؟ ج ۱ ص ۲۳۲ (مسابقات علمی کشوری ۹۱-۹۰) (امتحانات عمومی نیمسال اول ۹۶-۹۵)

۰/۵

الف. بله، زیرا آیه در مقام بیان مصرف است. ☐

ب. خیر، زیرا آیه در مقام بیان ملکیت است. ☐

ج. بله، زیرا آیه در مقام بیان ملکیت است. ☐

د. خیر، زیرا آیه در مقام بیان مصرف است. ☒

۵- با توجه به روایت: «ماء البئر واسع لا يفسده شيء ... لأن له مادة» توضیح دهید اگر در گودالی مقدار اندکی آب باران جمع شده باشد، آیا با ملاقات نجاست نجس می شود یا نه؟ ص ۴۷

۲

جواب: روایت می فرماید چون آب چاه متصل به ماده و منبع است، به ملاقات نجاست نجس نمی شود و این تعلیل عام است و شامل غیر آب چاه از جمله باران نیز می شود. پس اگر در گودال باران در حال باریدن است، چون متصل به ماده است، به ملاقات نجاست نجس نمی شود و اگر باران نمی بارد، چون قلیل است نجس می شود.

۶- اگر کسی بعد از نماز شک کند آیا برای نماز وضو گرفته بود یا نه، حکم نماز خوانده شده و حکم نمازهای بعدی او که خواهد خواند چیست؟ ص ۶۴-۶۳

۲

جواب: نماز خوانده شده صحیح است چون مطابق قاعده فراغ شک بعد از پایان نماز مضر نمی باشد (۱) و برای نمازهای بعدی باید وضو بگیرد چون شک در طهارت دارد و قاعده فراغ نیز رافع این شک نیست؛ زیرا قاعده فراغ فقط نمازهای خوانده شده را درست می کند؛ نه نمازهای بعدی را (۱)

۷- حکم هر یک از شک‌های زیر را بیان نمایید. ص ۶۷

الف) شک در صحت غسل بعد از پایان غسل

ب) شک در اتیان غسل بعد از پایان نماز

جواب: الف) غسل او محکوم به صحت است. (۵/۰)

ب) نماز خوانده شده صحیح است و برای نماز بعدی غسل می‌کند. (۵/۰)

۸- نحوه استدلال به روایت: «ذکر المنی و شددّه و جعله أشدّ من البول» را برای اثبات نجاست منی غیرانسان توضیح داده و بنویسید آیا برای اثبات نجاست منی غیرانسان می‌توان به روایت: «المنی یصیب الثوب. قال: اذا عرفت مکانه فاغسله ...» استناد کرد؟ چرا؟ ص ۹۶-۹۷

جواب: امام علیه السلام در مورد منی صحبت کردند و در مورد آن سخت گرفتند و آن را از بول سخت‌تر (نجس‌تر) قرار دادند. نحوه استدلال: «لام» در «المنی» و «البول» برای جنس است و می‌دانیم که بول حیوانی نجس است که حرام‌گوشت و دارای خون جهنده باشد پس لاجرم منی او از بول او سخت و نجس‌تر است نه هر منی‌ای. (ترجمه لازم نیست اما باید به مفاد حدیث در استدلال اشاره شود) (۱)
خیر، زیرا به قرینه کلمه «یصیب» می‌فهمیم سؤال در مورد منی انسان بوده است. پس دلالت بر منی غیرانسان نمی‌کند. (۱ نمره)

۹- خون چه حیوانی پاک و چه حیوانی نجس است؟ و اگر ندانیم خون چه حیوانی است حکم آن را با دلیل توضیح دهید. ص ۹۸-۹۹

جواب: خون حیوان دارای خون جهنده نجس است و اگر خون جهنده نباشد پاک است. (۱ نمره)
اگر ندانیم خون، خون چه حیوانی است محکوم به طهارت است زیرا اصالة الطهارة در مورد شک جاری صادر می‌گردد. (۱ نمره)

۱۰- موارد ۹ گانه زکات را ذکر کرده، بگویید در کدام یک حول معتبر است. کل کتاب زکات و ۲۰۴

جواب: گندم، جو، خرما، کشمش، شتر، گاو، گوسفند، طلا و نقره (۱) و در حیوانات سه گانه و طلا و نقره حول معتبر است. (۱)

۱۱- نصاب گندم و مقدار زکات آن را ذکر کنید. ص ۲۰۶

جواب: نصاب گندم: ۵ وسق (یا ۳۰۰ صاع).
مقدار زکات: اگر کشاورز با وسایل خودش آب کشیده و آبیاری کرده است نصف عشر ($\frac{1}{20}$) زکات می‌دهد و اگر آب باران خورده $\frac{1}{10}$ زکات می‌دهد.
(هر قسمت ۵/۰ نمره)

۱۲- «غارمون» چه کسانی هستند و در چه صورت به آنها زکات تعلق می‌گیرد؟ ص ۲۰۸

جواب: کسانی هستند که بدهکارند و از اداء دیون خود عاجزند. شرط تعلق زکات این است دیون را در راه معصیت مصرف نکرده باشند.

۱۳- به چه دلیل مؤونه در باب خمس با سال محاسبه می‌شود نه غیر سال؟ ص ۲۳۰

جواب: چون اشخاص به طور معمول مؤونه و مخارج خود را سالانه محاسبه می‌کنند و چون در نصوص ذکر از نحوه محاسبه مؤونه نشده است، (اطلاق مقامی) می‌فهمیم همان فهم عرفی را معیار قرار داده‌اند.

«سامانه پیام کوتاه ۰۵۰۰۱۷۱۷۳۱۴۴۳۱ معاونت آموزش آماده دریافت پیشنهادات و انتقادات پیرامون سؤالات امتحانی می‌باشد.»

«در صورت ارسال پیام کوتاه، ذکر کد امتحان و شماره سؤال به صورت دقیق جهت امکان بررسی و موابغویی ضروری می‌باشد.»